

Rusmiddelstrategien – indsatser og handleplaner

Grøn: Indsatsen er i gang og fungerer. **Gul:** Noget er sat i gang, vi følger hvad der sker. **Rød:** Indsats/beskrivelse mangler!

Nr.	Mål	Hvem? (Øverste navn er tovholder)	Hvordan?	Status nu (2014)	Tidsplan (2013-2018)
5.1	Sikre, at der indenfor den eksisterende mødekultur afholdes temamøder for forældre ca. en gang om året omhandlende pædagogiske emner. Med mellemrum skal der være fokus på alkohol- og rusmiddelkultur. Temamøderne skal i det hele taget give forældrene bedre redskaber til det at være forældre.	Per Mårtensson Skolerådgivere	I forbindelse med tilbuddet til skolerne(6.4) afholdes der altid forældremøder med fokus på rusmidler / trivsel. Invitere skolerådgiverne til disse arrangementer	Kører Skolerådgiverne har ikke deltaget tidligere	Info. til skolerådgiverne i skoleåret 2013-14
5.2	Udarbejde en hjælpepakke til sundhedsplejerske, dagpleje, institutioner og skoler til brug, når der skal afholdes temamøder. Hjælpepakken skal bl.a indeholde ideer til temaer og navne på oplægsholdere.	Sara / Sanne	Lav en pjece, som kan give konkrete ideer til hvordan temamøder afholdes.	Der er lavet en informationsfolder. Dok. 31612-14.	Folderen er uddelt på Skole- og dagtilbudsmødet i april samt på et fyraftensmøde i Center for Sundhedsfremme om børn i alkohofamilier. Folderen vil fortsat blive distribueret ved relevante lejligheder.
5.3	Sikre, at pædagoger og lærere får større kompetencer og viden om, hvordan børn og unge med begyndende	Lene Warwick Det tværfaglige samarbejde Sundhedsplejersker	Der er i regi af Børn og unge nedsat en arbejdsgruppe bestående af	Den udarbejdede handlevejledning til ansatte i dagtilbud og skoler er redigeret.	Der vil i regi af Børn og Unge blive etableret rejseophold som får til opgave at understøtte arbejdet med inklusion i dagtilbud og skoler.

	mistrivsel spottes og kontaktes, samt hvordan disse unge hjælpes ind i fællesskaberne igen.	psykologer Skolerådgivere	dagtilbudschef, PPR chef samt Chef for BUF som har til opgave at beskrive hvorledes det tværfaglige samarbejde i dagtilbud og skoler skal foregå. Punktet drøftes på dagtilbuds- og skoleledermøder i efteråret 2013.	Der er indført nyt koncept for det formaliserede tværfaglige samarbejde; koordineringsmøder. Materiale vil fremgå af Varde Kommunes intranet Der er afsat 3-parts midler til kompetenceudviklingsløft af alle ansatte på Børn og ungeområdet	Arbejdet er igangsat. (2013 – 2018)
5.4	Sikre, at de tværfaglige rådgivningsgrupper, tilknyttet skoler og dagtilbud, har kompetencer og viden indenfor misbrug og mistrivsel.	Lene Warwick Skolerådgiverne	Skolesocialrådgiverne skal tilbyde deres viden til de ansatte i forbindelse med tilstedeværelse på skolerne	Se ovenstående pkt. 5.3. Der findes fra 1.8.2014 ikke tværfaglige rådgivningsgrupper idet disse er erstattet af koordineringsmøder	
5.5	Sikre, at pædagoger, lærere og rådgivere gør brug af det faglige netværk omkring dem, således at alle samarbejder for at sikre barnet eller den unges trivsel.	Lene Warwick Ole Kluwer Anette Brodde	Se pkt. 5.3	Se pkt. 5.3	
5.6	Arbejde for, at der ydes en ekstra indsats for de børn og unge, der vokser op i familier med misbrugsproblematikker. Denne gruppe børn har langt større sandsynlighed for at ende i mistrivsel end andre børn, og der er samtidigt langt større sandsynlighed for, at de selv ender i misbrug som voksne. Det er derfor vigtigt,	Lene Warwick Senere: Kjeld Nyland Per Mårtensson	Der etableres initiativer der sikrer at ansatte i Varde Kommune i deres arbejde med borgeren screener for misbrugsproblemer med henblik på at sikre at alle modtager tilbud om behandling. Der er særlig opmærksomhed på familier med børn.	Der etableres i løbet af efteråret nye behandlingstilbud omfattende: Børnegrupper til børn i målgruppen Familiebehandling til familier med misbrugsproblematikker. Tilbuddene indgår i BUFs ydelseskatalog	

	at der er særligt fokus på at hjælpe denne gruppe børn og unge.		Til sikring af dette nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter for Jobcenter, Social og handicap, Center for sundhedsfremme, PPR samt Børn, Unge og Familie.		
5.7a	Småbørnsnetværk og Forældrenetværk etableres på skoler med initiativ fra SSP.	Peter Guldborg	I forbindelse med forældremøder i klasserne præsenteres småbørns- + forældre-netværksmodel, suppleret med informationsfolder, der samtidig lægges på SSP's og skolernes hjemmesider. Indsatsen foretages af SSP – ungdomskonsulenterne, gerne i samarbejde med skolesocialrådgiverne. Skal tænkes sammen med Forebyggelsespakkerne og Partnerskabsprojektet på skoleområdet.	SSP – ungdomskonsulenterne er i færd med at fremskaffe / udvikle model / informationsfolder, der afprøves i starten af 2014.	Forår 2015 – maj 2016.
5.7b	Småbørnsnetværk og Forældrenetværk etableres i daginstitutioner med initiativ	Lene Warwick	Etablering af forældrenetværk og småbørnsnetværk		Drøftes på møde i Rusmiddelteamet

	fra institutionerne.		<p>drøftes på møde i dagtilbudsledergruppen</p> <p>Skal tænkes sammen med Forebyggelsespakkerne og Partnerskabsprojektet på skoleområdet.</p>		
6.1	Understøtte alternative alkoholfrie/rusmiddelfrie (fest)miljøer i samarbejde med de unge.	Peter Guldborg	Arbejdsudvalg med rep. fra ungdomsklubber, SSP og Ungdomsskole planlægger forsøgsvis alkoholfrie/rusmiddelfrie ungdomsklubfester.	<p>Vil forsøge med turnusordning mellem de 4 ungdomsklubber. Forår 2014 – 2016.</p> <p>Sideløbende forsøges at etablere alternativ musik/festmiljø arrangement: BIG TIME EVENT for alle 14 – 16 årige i Varde Kommune.</p> <p>1.arr. fandt sted den 25.april, der som bekendt ikke blev nogen succes. Møde den 28.april med Lisbet Rosendahl - Kultur og Fritid, Thyge Nielsen – Social og Sundhed, Per Rask Jensen – Børn og Undervisning, Kirsten Myrup – sundhedschef samt Kristine Gottlieb – kulturchef.</p> <p>Beslutning: Midlertidig Time Out – men med</p>	Forår 2014 – efterår 2015.

				anmodning om at søge midler til afholdelse af 2 arr. i 2015. Ansøgning er afsendt kort før 1.maj.	
6.2	Arbejde for, at grundskolerne og ungdomsuddannelserne formulerer en rusmiddelpolitik, som sikrer, at der her kommer fokus på alkoholfrie/rusmiddelfrie aktiviteter samt på ansvarlighed omkring udskænkning af alkohol og afholdelse af fester.	Skolechefen (Frem til 1. nov. 2013 er Louise Raunkjær Skolechef) Campus og Handelsskolen opfordres til også at formulere rusmiddelpolitik	Skolechefen nedsætter en projektgruppe, som udarbejder et forslag til rusmiddelpolitik, som skolerne kan implementere direkte eller tilpasse specifikke lokale forhold, dok.nr. 124685-13 Louise Raunkjær tager kontakt til gymnasiet og handelsskolen for at bringe opfordringen videre.	Forebyggelsesprogrammet "Du vælger Selv" gennemføres hvert år med deltagelse af alle kommunens 7. klasser og deres forældre. Sag 12-12 457 Vedr. 10iCampus: I 2013 gennemførtes et dialogteater med det formål at få de unge i tale omkring alkohol. I skoleåret 13.14 arrangeres et foredrag med Henrik Rindum for eleverne i skoletiden og forældrene om aftenen. 10iCampus har en rusmiddelpolitik.	Projektgruppen for grundskolerne udpeges i starten af 2014 med henblik på, at skolerne kan implementere politikken i skoleåret 2013,14 Ultimo 2013
6.3	Opfordre Ungerådet til at gå foran som rollemodeller og understøtte Ungerådet i at skabe opmærksomhed om problemerne, som kan opstå	Louise Schmidt Nielsen Ungdomsskolen Ungeråd	Drøftet med Ungeguide Jens Peter Olesen. Ny ungeguide fra 1. februar 2014: Juki Tauchi.		

	ved brug af alkohol og illegale rusmidler.	SSP	Ungerådet vil på møde den 17. september 2013 drøfte mulighederne som rollemodeller. Tilbage melding kommer fra dette møde.		
6.4	Sikre, at unge oplyses om rusmidlers (skadelige) virkning, samt at denne information er differentieret og nuanceret. Så de unge får et reelt indblik i konsekvenserne ved at indtage de forskellige rusmidler.	Per Mårtensson Skolerådgivere	Der er et tilbud til skolerne fra 5. – 8kl. og særligt tilrettelagte tilbud til 9. og 10 kl. Brochure sendes til skolerne hvert år (SSP) Aktører: SSP - misbrugskonsulent	Kører	
6.5	Åbningstider for diskoteker og værtshuse harmoniseres med de omkringliggende kommuner.	Gitte Eskesen	Emnet tages op på Lokalråd og i Bevillingsnævn med henblik på at koordinere drøftelser internt i kommunen samt ifht andre kommuner. Foreslås også som tema for Kredsrådet	Har været drøftet på tidligere Lokalrådsmøder og vil taget op igen ifht strategien. Det afventes om temaet tages op i Kredsråd på kommende møde	Længerevarende perspektiv (2018)
6.6	Sikre at der i kommende bevillinger ikke gives tilladelse til, at unge under 16 år får adgang til diskoteker og værtshuse.	Gitte Eskesen	Kræver samarbejde og koordinering med politiet og bevillingsnævnet	Der tages kontakt til Bevillingsnævnet med henblik på drøftelse af emnet. Opfølgning/orientering i Lokalrådsregi	2013 - medio 2014
6.7	Arbejde for, at politi, beværtninger og andre relevante aktører samarbejder	Gitte Eskesen	Kræver samarbejde og koordinering med politiet og	Der tages kontakt til Bevillingsnævnet med henblik på drøftelse af	2013 - medio 2014

	om at mindske tilgængeligheden af illegale stoffer.		bevillingsnævnet	emnet. Opfølgning/orientering i Lokalrådsregi	
6.8	Arbejde for, at foreninger forholder sig til Varde Kommunes rusmiddelpolitik og støtter op om Varde Kommunes vision ved at begrænse tilgængelighed og brug af rusmidler.	Kirstine Gottlieb	Foreninger er orienteret om politikken på møder. Emnet tages med på foreningsmøde i efteråret 2013.	Kirstine uddyber dette i mail til Sanne d. 11. 9 (ligger på sagen): I kf holder vi halvårligt møder hvor alle foreninger bliver inviteret. Vi har forskellige emner på dagsordenen og også nogle kortere orienteringsemner. Rusmiddelstrategien kunne fint tages med på dette møde. Mødet i efteråret aflyses pga. valg til Folkeoplysningsudvalget, men emnet kan så fint tages med i foråret.	Kirstine Gottlieb: Der bliver ikke møde i foråret, som rusmiddelstrategien kan tages med i. Men til efteråret vil det blive aktuelt. Kontakt igen i august.
6.9	Arbejde for, at SSP-konsulenten, BUF og misbrugskonsulenten er synlige og tilgængelige for alle.	Lene Warwick Per Mårtensson Peter Guldborg Kjeld Nyland	Arbejdsgruppen udarbejder informationsmateriale til Varde Kommunes hjemmeside om hvorledes fagpersonerne træffes. Der udarbejdes infolder til skoler og ungdomsuddannelser.	BUF: Lene undersøger om BUF er synlige på hjemmesiden. Misbrugskonsulent: Er på Cfs's hjemmeside og annoncer i avisen. SSP: Der sendes info til forældre til 6. og 7. klasse og der er info på SSPs egen hjemmeside. Kjeld Nyland: Gitte sørger for at Kjeld bliver mere synlig på hjemmesiden.	

<p>6.10</p>	<p>Arbejde for, at der er synlig og tilgængelig rådgivning på ungdomsuddannelserne for de unge og deres forældre.</p>	<p>Susanne De Vries og Marianne Gammelgaard Jensen</p>	<p>Time Out, herunder også rusmiddelområdet på Handelsskolen og Gymnasiet: (Susanne) Time Out henvender sig primært til eleverne og er synlig på flg. pkt.: -Facebook profil, hvor det bl.a. fremgår at man kan henvende sig med misbrugsrelaterede spørgsmål. -I skolernes informationshæfte bliver Time Out funktionen også nævnt og der er henvisning til Center for Sundhedsfremmes hjemmeside, hvor det også fremgår at man kan henvende sig med misbrugsrelaterede spørgsmål. -Studievejlederne gør eleverne opmærksomme på den generelle Time Out funktion i deres introduktion til nye elever. 10 i Campus (Marianne): Såvel for 10.kl. og for</p>	<p>Time Out (Susanne): -Jeg er rundt i alle 1.års klasserne for at fortælle om funktionen og kommer med eksempler på, hvilke problematikker man kan henvende sig med. Jeg nævner også et eksempel der omhandler misbrugsproblematikker (hos den pgl. selv eller som pårørende) Time Out er et åbent tilbud og pt. bruger jeg 1 dag om ugen på Handelsskolen og 1 dag om ugen på Gymnasiet. Ved behov samarbejder jeg med misbrugskonsulent Per Mårtensson. Der er ikke på nuværende tidspunkt påtænkt ændringer i Time Out funktionen, men vi er hele tiden opmærksomme på at følge den aktuelle udvikling og tilpasse tilbuddet til de aktuelle behov. 10 i Campus (Marianne): Min funktion er nævnt i 10 i Campus´ folder, ligesom</p>	
--------------------	---	--	--	--	--

			<p>elever i gymnasiet eller på handelsskolen, der er under 18 år, og som har særlige behov jf. Lov om Social Service (ex. misbrug) gælder de alm. regler om underretning, ligesom der mellem Center for Sundhedsfremme og Børn, Unge og Familie er besluttet samarbejde i det forebyggende, herunder opmærksomhed på misbrugsproblematikker</p>	<p>jeg hvert år bliver præsenteret for eleverne. Eleverne eller forældrene kan kontakte mig direkte, eller kontakten kan gå via ledelsen eller via trivselslærerne. Jeg kommer fast én gang i ugen, hvor jeg enten står til rådighed konsultativt eller hvor jeg deltager i møder. Desuden indkaldes jeg ad hoc.</p> <p>Der er ikke planer om ændringer, men BUF er løbende opmærksom på at tilpasse sig de behov der opstår.</p>	
6.11	Sikre, at borgere, der har et forbrug af alkohol, der er større end sundhedsstyrelsens anbefalinger, kan få hjælp til at reducere deres forbrug, inden det vokser sig større.			Kører i dag under CfS og alkohol-behandlingen	
7.1	Sikre, at SSP, BUF og andre, som tager sig af de unge, altid sørger for at overlevere den unges sag til Social og Handicap og andre, som skal hjælpe den unge videre, når han/hun fylder 18 år. Man må ikke slippe den unge, før man har sikret sig, at der er andre,	Marianne Kjærgaard	Optimering af det tværfaglige samarbejde – etableres før overlevering af sag til Social og Handicap/øvrige	Ligger i 16 ½års udvalget Aktuelt pågår forløb med henblik på udvikling af det tværsektorielle samarbejde – herunder med fokus på det tværfaglige samarbejde med henblik på at sikre en helhedsorienteret indsats indeholdt flere definerede	Afholdt workshop 1 d. 29.08.13

	som tager over.			delmål. Der vil fremadrettet være behov for implementeringsplan på tværs.	
7.2	Arbejde for, at alle virksomheder, private som offentlige, i Varde Kommune har fokus på at spotte medarbejdere, der har problemer med rusmidler, og derefter hjælpe medarbejderne med at komme i behandling eller på anden måde komme ud af problemerne.	Margit Thomsen CfS	Løbende information via hjemmeside og facebook, deltagelse i sundhedsstyrelsen uge 40 Åben rådgivning hvor virksomheder kan henvende sig for at få råd og vejledning, forskellige events hvori alkohol indgår	Tilbuddene fungerer i dag	Projektbeskrivelse for indsatsen udarbejdes i løbet af 2013/14
7.3	Arbejde for, at plejepersonalet i Varde Kommune bliver mere opmærksomme på borgernes forhold til rusmidler.	Thorkild Sloth Pedersen	Det er besluttet, at der på ældreområdet sættes fokus på indsatsen for socialt udsatte med plejebehov. Et fokuspunkt om borgernes forhold til rusmidler kan indgå i dette arbejde.	Der udarbejdes til ledermøde den 30. oktober oplæg om indhold i indsatsen og der forventes nedsat en tværorganisatorisk arbejdsgruppe, som får ansvaret for at tilrettelægge af indsatsen.	En fast struktur for arbejdet med indsatsen for socialt udsatte forventes etableret i løbet af 2014.
7.4	Sikre, at alle borgere i Varde Kommune er oplyste om konsekvenserne ved brug af rusmidler.	Margit Thomsen CfS Sundhedsplejen	Løbende information via Facebook og hjemmeside, diverse arrangementer i løbet af året på skoler,	Den generelle primære forebyggelse	

			<p>gymnasiet, jobcenter, produktionsskole mm</p> <p>sundhedsstyrelsens uge 40</p> <p>Åben rådgivning hvor borgere kan henvende sig mhp. Råd og vejledning</p> <p>Diverse oplæg i forhold til frontpersonale. Fokus på evt. behov for oplysning i forbindelse med sundhedsplejersker besøg mm.</p>		
7.5	Arbejde for, at alle borgere i Varde Kommune har let adgang til rådgivning om rusmiddelproblemer.	Per Mårtensson	<p>Via VK's hjemmeside</p> <p>CFS's hjemmeside</p> <p>Annonce i ugeavis</p> <p>Div. materialer ved andre arrangementer</p> <p>Uge 40</p>	<p>Være obs på kommunikation på Facebook (se notat fra jurister via Lene Warwick)</p> <p>Fungerer i dag</p>	Justeres løbende
7.6	Arbejde for, at samarbejdet mellem PSP, SSP, AKT og UU forsætter.	<p>Gitte Eskesen</p> <p>Det koordinerende rusmiddelteam</p>	<p>Kontinuerligt fokus på samarbejdet i relevante fora, herunder adm. Chefgruppe.</p> <p>Synlighed omkring de enkelte aktørers formål mv.</p>	Ikke nødvendigvis samarbejde på tværs mellem de nævnte aktører	
7.7	Arbejde for, at netværket blandt fagpersoner i forebyggelses- og behandlingsregi styrkes.	<p>Gitte Eskesen</p> <p>Det koordinerende rusmiddelteam</p>	Inddragelse af diverse relevante aktører på området i projektarbejder, beslutningsprocesser mv.	Fungerer godt i dag	

7.8	Arbejde for, at fagpersoner videreuddannes i forhold til rusmiddelproblemer.	Gitte Eskesen Det koordinerende rusmiddelteam (fælles temaer) Den enkelte leder	Det koordinerende rusmiddelteam skal være udfarende ifht at inspirere til uddannelse og evt. være tovholder for iværksættelse af relevante teamdage/kurser	Den 11.9.13 er temadag med Steen Guldager omkring dobbeltdiagnoser hvor mange afdelinger er tilbudt deltagelse og der deltages i projekt screening med Esbjerg kommune	Fortløbende
9.1	Sikre synlig og lettilgængelig rådgivning			Se 6.9, 6.10, 6.11	
9.2	Sikre, at henvendelser om egne eller andre næres problemer kan ske trygt og anonymt.			Åben anonym rådgivning Se 6.9, 6.10, 6.11	
9.3	Sikre oplysningsmaterialer om behandling og rådgivning på skoler og arbejdspladser.			Se 6.9, 6.10, 6.11	
9.4	Tæt samarbejde mellem rådgivningen, behandlingssystemet og uddannelsessystemet.			Se 6.9, 6.10, 6.11	
9.5	Sikre, at borgerne kan få rådgivning/ behandling i nærmiljøet			Se 6.9, 6.10, 6.11	
9.6	Sikre en grundig screening, før behandling iværksættes.	Per Mårtensson Center for Misbrug	U 18 år misbrugskonsulent (samarbejdsaftale m. BUF) O 18 Center f misbrug	Fungerer	
9.7	Arbejde for, at der er forskellige tilbud om behandling som passer til den enkelte. Behandling kan være mange forskellige ting, fx	Gitte Eskesen Lene P Warwick	På Voksenområdet vil der ske en løbende udvikling i samarbejde med bl.a CFM	Der er allerede i dag et godt samarbejde mellem forebyggelseskonsulent og misbrugskonsulent samt med CFM	

	kurser, uddannelse, inddragelse af familie mv.		Lene: tiltag på unge/familieområdet		
10.1	Samarbejde på tværs og afklare snitflader mellem de professionelle aktører.	Gitte Eskesen Det koordinerende rusmiddelteam	Fokus på emnet i det koordinerende rusmiddelteam og andre relevante mødefora. Konkrete situationer/problemer tages op på relevante møder.		
10.2	Sørge for tidlige handleplaner, der følger personen.	Ligger i lovgivningen Marianne Kjærgaard og Marianne Christensen	Løbende fokusområde på myndighedsområdet – sagsbehandling i praksis.	Der foreligger altid handleplan på unge som modtager støtteforanstaltninger (lovkrav) – aktuelt pågår implementering/vedligehold af Børn, Unge og Families besluttede metode for udarbejdelse af handleplaner – for yderligere, se evt. VISO's hjemmeside under temaet Sagsbehandling og Styring.	Sagsbehandlingen af den unge over 13 år – indgår som et pkt. under Børn, Unge og Families evaluering af ungeindsatsen (myndighed og leverandør) med opstart ultimo 2013 Marianne Kjærgaard: Udviklingsopgaven på ungeområdet påbegyndes i marts 2014. Handleplanen på ungeområdet er pt. også under udvikling, jf. Marselisborg projektet.
10.3	Sikre, at de næste aktører inddrages i god tid, så borgeren oplever, at overgangen bliver let og glidende.	Marianne Kjærgaard og Marianne Christensen	Ligger i lovgivningen. Myndighed sikre overdragelse ca. ½ år inden det 18. år	På sagsbehandlerniveau Jf. pkt. 7.1 og 10.2 – fokus på inddragelse og involvering af samarbejdsparter – herunder altid med den unges deltagelse	Jf. 10.2
10.4	Arbejde med helheden omkring borgeren i behandling: familie,			Hænger sammen med 10.2	

	uddannelse, arbejde, netværk, fritid osv.				
10.5	Sikre, at der iværksættes behandling for både sociale og psykiske problemer samtidig med misbrugsbehandling.	Kirsten Myrup Sundhedsaftalen	Dette indgår i sundhedsaftalerne fremadrettet.	Processen om de nye sundhedsaftaler er startet og tager fart i efteråret 2013.	Fra januar 2015 er en ny aftale godkendt og klar til brug.
10.6	Arbejde for, at der etableres arbejdspladser med alternative vilkår for mennesker, der ikke kan fungere på det almindelige arbejdsmarked.	Erik Schultz Gitte Eskesen	En af Jobcentrets kerneopgaver- som der dagligt arbejdes med blandt alle sagsbehandlere og virksomhedskonsulenter	Kan følges løbende i Jobcentrets ledelsesinformation – under beholdning af kontanthjælpsmodtagere og etablering af praktiker	ingen
10.7	Skabe netværk i nærmiljøet baseret på tillid og relationer og arbejde for, at der etableres betydningsfulde relationer for ensomme borgere.	Gitte Eskesen Thorkild Socialpsykiatrien Handicap Frivillighuset		Sker allerede i dag, men skal beskrives samlet.	
10.8	Arbejde for, at der etableres tilbagefaldstilbud på lokalt plan.	Marianne Christensen	I samarbejde med Center for misbrug forsøges etableret lokale tiltag	Primært over 18 år – gælder alene voksenområdet. Der bruges i stor udstrækning tilbud efter servicelovens § 85 samt samtaler ved sagsbehandler.	Varde Kommune tilbud iværksat, der arbejder fortsat på lokale tiltag under Center for misbrug.
10.9	Sikre at, der etableres forældregrupper, så forældre kan støtte og hjælpe hinanden, hvis deres unge har	Per Mårtensson BUF	Reorganiserer den nuværende forældregruppe i samarbejde med BUF.	Lever en stille eksistens (men den er der)	Ultimo 2014

	misbrugsproblemer.		Per tager initiativ til at dette sker.		
10.10	Sikre at, kontakten til borgeren fastholdes i en opfølgningsperiode.	Marianne Christensen	Bruger-advis-systemet samt andre sagsbehandlingsmetoder	Sagsbehandler, forebyggelseskonsulent samt støttekorps arbejder på implementering	2014
10.11	Sikre at, borgerne får tilknyttet en mentor efter behandlingsforløbet.	Marianne Christensen	Eventuelle mentorer tilknyttes via jobcentret, men støttepersoner efter servicelovens bevilges i social og handicap. Der etableres samarbejde med relevante myndighedsrådgivere	Samarbejdet er indarbejdet både internt i Varde kommune samt fra Center for misbrug.	